

संस्कृतभारती

परिचयः

नवमः पाठः - अभ्यासप्रश्नपत्रम्

प्रथमः भागः

(अ) रिक्तस्थानानि पूरयत ।

(उदा - पठति	तव्यत् पठितव्यम्	अनीयर् पठनीयम्)
1. खादति	_____	_____
2. करोति	_____	_____
3. मिलति	_____	_____
4. जानाति	_____	_____
5. गच्छति	_____	_____
6. जिघ्रति	_____	_____
7. ददाति	_____	_____
8. क्षाघते	_____	_____
9. क्षमते	_____	_____
10. वहति	_____	_____

(आ) प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत ।

कर्तरि लिङ्लकारः

कर्मणि तव्यत् - अनीयर्

(उदा: सः पाठं पठेत् ।

तेन पाठः पठनीयः ।)

1. अध्यापकः पाठं पाठयेत् । _____
2. वयं भागं वहेम । _____
3. नारदः ज्ञानं दद्यात् । _____
4. सः शालां गच्छेत् । _____

5. ग्राहिका दन्तफेनकं क्रीणीयात् । _____
6. ते देवं पूजयेयुः । _____
7. भक्ताः देवं नमेयुः । _____
8. मञ्जुनाथः पाकं कुर्यात् । _____
9. गायिका भक्तिगीतं गायेत् । _____
10. नायकाः विदेशं पश्येयुः । _____

(इ) धातोः उचितं रूपं लिखत ।

(उदा: " कृ" धातुः - कर्मणि वर्तमानकालः _____ कीर्यते)

1. " क्षमु" धातुः - तव्यत् प्रत्ययः _____
2. " एध्" धातुः - कर्तरि वर्तमानकालः _____
3. " कृज्" धातुः - क्तवतु प्रत्ययः _____
4. " क्रमु" धातुः - भविष्यत्कालः _____
5. " क्षमु" धातुः - क्तवतु प्रत्ययः _____

(ई) सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत ।

1. तत्र + एव = _____
2. रामपादौ + उपस्पृशन् = _____
3. जित + इन्द्रियः = _____
4. गृहे + अम्बा = _____
5. सति + अपि = _____
6. न + उन्नतिः = _____
7. गृहे + ईशः = _____
8. तासु + अपि = _____
9. गिरौ + उदितः = _____
10. दृष्ट्वा + इमम् = _____

(उ) सन्धि विभज्य सन्धिनाम लिखत ।

1. अनवाप्यैव	=	_____	_____
2. एतयिह	=	_____	_____
3. दीपेश्वपि	=	_____	_____
4. तेनेदम्	=	_____	_____
5. सर्वस्मायपि	=	_____	_____

(ऊ) दत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत ।

(क्रेतव्यम्, नमस्करणीयः, प्राप्तव्यः, दद्यात्, नयेयुः)

(ऋ) सुभाषितस्य अर्थं लिखत ।

त्यागो गुणो वित्तवतां वित्तं त्यागवतां गुणः ।

परस्परविषयुक्तौ तु वित्तत्यागौ विडम्बना ॥

(ऋ) प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।

1. "कर्मकरी" शब्दस्य तृतीयाविभक्तिरूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत ।
2. "अतिथिः" शब्दस्य षष्ठीविभक्तिरूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत ।
3. "मनस्" शब्दस्य तृतीयाविभक्तिरूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत ।
4. "अर्थलाभः" शब्दस्य चतुर्थीविभक्तिरूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत ।
5. "गोष्ठी" शब्दस्य प्रथमाविभक्तिरूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत ।

(ए) प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।

1. "क्री" धातुः - तव्यत् रूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत ।
2. "प्र+विश्" धातुः - तव्यत् रूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत
3. "दा" धातुः - लिङ् लकार रूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत

4. "लभ्" धातुः - क्तप्रत्यय रूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत
5. "आ+लोक्" धातुः - ल्यबन्त रूपं प्रयुज्य वाक्यं रचयत

द्वितीयः भागः

(अ) ससन्धर्भं तमिल् / आङ्गल / संस्कृतेन वा व्याख्यात ।

1. "केनापि अपहृतम् "

(आ) सूक्तेः अर्थं तमिल् / आङ्गल / संस्कृतेन वा लिखत ।

1. "इन्द्रोऽपि लघुतां याति स्वयं प्रख्यापितैर्गुणैः" ।

(इ) श्लोकस्य अन्वयं / तात्पर्यं च तमिल् / आङ्गल / संस्कृतेन वा लिखत ।

सः काममनवाप्यैव रामपादावुपस्पृशन् ।

नन्दिग्रामेऽकरोद्राज्यं रामागमनकाङ्क्षया ॥

(ई) प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।

1. कुशस्य हस्तस्य आभरणस्य नाम किम् ?
2. अतिथेः माता का ?
3. कः रामागमनकाङ्क्षया राज्यं अकरोत् ?
4. कः दण्डकान् प्राविशत् ?
5. द्वयोः उपनिषदोः नाम लिखत ।
6. सुरलोके कस्याः महत्त्वं वर्तते ?
7. दानानि कति विधानि ?
8. "वृद्धाः यत्र न सन्ति सा सभा" -- साधु वा ? असाधु वा?

(उ) मेलयत ।

अ

1. इन्द्रः
2. द्वित्रयोगः
3. कुशः
4. नागलोकस्य राजा
5. नन्दिग्रामम्
6. उपनिषत्
7. दानम्

क

- भरतः
- वासस्
- लघुतां याति
- अधिदेवता
- कठ
- दुर्लभः
- कुमुदः

(ऊ) संस्कृते अनुवादं कुरुत ।

1. நான் மரத்தில் ஏற வேண்டும்.

I must climb the tree.

2. நூல்களை விற்கவேண்டும்.

Books must be sold.

3. புலன்களை அடக்கிவென்றவன்.

Had conquered his senses.

4. ஆனால் விழித்திருந்தான் (தூங்காமல்)

But was awake (without sleeping).

5. தோழியால் தங்கைக்கு தகவல் தரப்படவேண்டும்.

The younger sister should be informed by the friend.

(ऋ) अधोदत्तविषयं अधिकृत्य 5 वाक्यानि संस्कृतेन लिखत ।

1. शतचन्द्रं नभस्थलम् (समस्या)
2. रामस्य दण्डक-वन-प्रवेशः
3. दशोपनिषदः
